

چارچوب سندای برای کاهش خطر بلایا (۲۰۱۵-۲۰۳۰)

مترجمان:

• مصطفی محقق • عباس استاد تقی زاده • کیوان کریم لو

سرشناسه: راهبرد بین‌المللی برای کاهش خطر بلایا

International Strategy for Disaster Risk Reduction

عنوان و نام پدیدآور: چارچوب سندای برای کاهش خطر بلایا (۲۰۱۵-۲۰۳۰)/آندوین سازمان ملل متحد، دفتر کاهش ریسک بلایا؛ مترجمان عباس استادتقی‌زاده، مصطفی محقق، کیوان کریم‌لو. مشخصات نشر: تهران: سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۴۵ ص.؛ جدول

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۹۶۰-۶-۱

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: کتاب حاضر به عنوان چارچوبی برای کاهش خطر بلایا در سومین کنفرانس جهانی کاهش خطر بلایا در سال ۲۰۱۵ در سندای ژاپن توسط کشورهای مختلف به تصویب رسیده است.

یادداشت: عنوان اصلی: 2015, 2030-2015 Sendai framework for disaster risk reduction

موضوع: بلاهای طبیعی -- برنامه‌ریزی

موضوع: بلاهای طبیعی -- پیش‌بینی‌های ایمنی

شناسه افزوده: استاد تقی‌زاده، عباس، ۱۳۴۹ - مترجم

شناسه افزوده: محقق، مصطفی، ۱۳۴۷ - مترجم

شناسه افزوده: کریم‌لو، کیوان، ۱۳۶۲ - مترجم

شناسه افزوده: سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران

شناسه افزوده: کنفرانس جهانی کاهش خطرپذیری بلایا (سومین: ۲۰۱۵م=۱۳۹۳: سندای، ژاپن)

شناسه افزوده: Sendai : 2015 : 3th) World Conference on Disaster Risk Reduction

(Japan

رده بندی کنگره: ۱۳۹۴ ۲/۲۴/۵۰۱۴GB

رده بندی دیویی: ۳۶۳/۳۴

شماره کتابشناسی ملی: ۳۹۹۲۸۷۲

چارچوب سندای برای کاهش خطر بلایا (۲۰۱۵-۲۰۳۰)

مترجمان: مصطفی محقق، عباس استادتقی‌زاده، کیوان کریم‌لو

زیر نظر: معاونت آموزش، پژوهش و مشارکتهای اجتماعی سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران

صفحه آرایشی: سید وحید دشتیان مقدم

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

نشانی: انتهای غربی بزرگراه جلال آل احمد، نرسیده به بزرگراه آیت الله اشرفی اصفهانی، نبش نهم شمالی.

فکس: ۴۴۲۶۷۲۶۴

www.tdmno.ir

تلفن: ۴۴۲۴۴۰۴۰

آدرس سایت:

کلیه حقوق چاپ و انتشار این اثر، به سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران تعلق دارد.

نسخه الکترونیکی متن اصلی این اثر بر روی سایت UNISDR به آدرس

<http://www.unisdr.org/we/inform/publications/43291> قابل دریافت می باشد

صفحه	فهرست
۵	پیشگفتار
۷	سخن مؤلف
۸	بخش اول: مقدمه
۱۲	بخش دوم: خروجی مورد انتظار و هدف
۱۳	بخش سوم: اصول و مبانی
۱۵	بخش چهارم: اولویت‌های اقدام
۱۵	اولویت اول: درک خطر بلایا
	اولویت دوم: تقویت راهبری کاهش خطر بلایا
۱۸	به‌منظور مدیریت خطر بلایا
	اولویت سوم: سرمایه‌گذاری در کاهش خطر بلایا
۲۰	برای تاب‌آوری
	اولویت چهارم: ارتقاء آمادگی در برابر بلایا به‌منظور پاسخ مؤثر و
۲۳	باز بهسازی برای باز توانی - توان بخشی و بازسازی
۲۶	بخش پنجم: نقش ذی‌نفعان
۲۸	بخش ششم: همکاری‌های بین‌المللی و مشارکت جهانی

پیشگفتار

سوانح و بلایای طبیعی از دیرباز همراه بشر بوده‌اند و صدمات جبران‌ناپذیری را بر پیکره جامعه بشری وارد ساخته‌اند. گسترش شهر و شهرنشینی و افزایش تدریجی تعداد شهرهای بزرگ در جهان به‌خصوص در کشورهای در حال توسعه و از جمله ایران، از یک‌طرف و رشد شهرها، تمرکز و تجمع جمعیت و افزایش بارگذاری‌های محیطی و اقتصادی بر بستر آن‌ها از طرف دیگر در دهه‌های اخیر، باعث گردیده که جوامع در برابر وقوع بحران‌های طبیعی آسیب‌پذیرتر شده‌اند. شدت و تعداد سوانح مذکور به‌اندازه‌ای زیاد است که مقابله با آن‌ها بعضاً از عهده یک دولت، خارج و لزوم توجه و هماهنگی بین‌المللی را می‌طلبد.

دولت‌های جهان در سال ۲۰۰۵، همزمان با تصویب پیمان هیوگو بر تعهد و عزم خود برای پیشگیری از وقوع و مدیریت بحران‌ها تا سال ۲۰۱۵ تأکید نمودند و در این راستا پیشرفت‌هایی را نیز در سطوح ملی و منطقه‌ای داشته‌اند.

از جمله مهم‌ترین اهداف راهبردی ذفرانس هرگو که دولت‌های جهان توانستند با مشارکت یکدیگر تا حد زیادی به آن دست یابند می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- در نظر گرفتن ترکیب مناسبی از سیاست‌ها، برنامه‌ریزی‌ها و طراحی‌ها در کلیه سطوح با تأکید بر مراحل مختلف چرخه مدیریت بحران می‌باشند؛
- توسعه و تقویت مؤسسات، مکانیسم‌ها و ظرفیت‌ها در کلیه سطوح به‌خصوص در سطح جوامع که به‌طور نظام‌مند منجر به ایجاد بازگشت‌پذیری و تاب‌آوری در برابر خطرهای می‌گردد؛
- ادغام و یکپارچه‌سازی سیستماتیک و نظام‌مند رویکردهای کاهش خسارت‌پذیری با برنامه‌های آمادگی، مقابله و باز توانی.

با عنایت به تجربه موفق پیمان هیوگو و با توجه به اتمام مدت‌زمان تعهد پیمان مذکور، دولت‌های جهان در روزهای چهاردهم تا هجدهم مارس ۲۰۱۵، اقدام به برگزاری کنفرانس جهانی در سندی میاگی ژاپن نموده و ضمن تصویب چارچوبی متمرکز، آینده‌نگر و اقدام‌گرا، برای سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۳۰ و شناسایی روش‌های همکاری بین‌المللی در راستای افزایش تاب‌آوری، اقدامات زیر را به انجام رساندند:

- تصویب چارچوب موجز متمرکز، اقدام‌گرا و آینده‌نگر برای اقدامات مرتبط با کاهش بلایا برای سال‌های پس از ۲۰۱۵؛
- تکمیل ارزیابی و بازبینی اجرای چارچوب اقدام هیوگو (۲۰۱۵-۲۰۰۵) با عنوان ایجاد تاب‌آوری ملل و جوامع در برابر بلایا؛
- در نظر گرفتن تجربیات به‌دست‌آمده از استراتژی‌ها، نهادهای و طرح‌های ملی و بین‌المللی در حوزه

کاهش خطر بلایا؛

● شناسایی روش‌های همکاری مبتنی بر تعهدات به‌منظور اجرای چارچوب پس از ۲۰۱۵ در راستای کاهش خطر بلایا؛

● تعیین روش‌های بررسی دوره‌ای اجرای چارچوب کاهش خطر بلایا در سال‌های پس از ۲۰۱۵.

نوشتار حاضر ترجمه سند تصویب‌شده در کنفرانس مذکور، با عنوان «چارچوب سند سندای برای کاهش ریسک بلایا (۲۰۳۰-۲۰۱۵)» است که برای اولین بار در ایران، توسط سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران به انجام رسیده و به تائید سرکار خانم مارگارت والس‌تروم، نماینده ویژه دبیر کل سازمان ملل متحد در کاهش ریسک بلایا نیز رسیده است.

امید است سازمان‌های دولتی و غیردولتی مختلف دخیل در امر مدیریت بحران بتوانند با بهره‌گیری از رهنمودهای ارائه شده در سند حاضر، اقدامات خود در زمینه پیشگیری، آمادگی، بازتوانی و مقابله با بحران‌ها را به‌نوعی منسجم و هماهنگ به انجام رسانند تا ضمن هم‌افزایی اقدامات به انجام رسیده نیل به هدف نهایی که هماهنگی و تاب‌آوری جوامع و کاهش ریسک سوانح و بلایا است، تسهیل گردد.

نهایتاً، از مترجمین محترم و بایگ‌کنندگان که در به ثمر نشستن این نوشتار تا مرحله انتشار نقش داشته‌اند، تقدیر و تشکر می‌گردد.

دکتر احمد صادقی

رئیس سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران

سخن مؤلف

چارچوب سندای برای کاهش ریسک بلایا (۲۰۱۵-۲۰۳۰) در سومین کنفرانس جهانی سازمان ملل متحد در سندای ژاپن در تاریخ ۱۸ مارس ۲۰۱۵ به تصویب رسید. این چارچوب حاصل مشاوره ذی نفعان است که در مارس ۲۰۱۲ آغاز و با مذاکرات بین دولتهای مختلف از ژوئیه ۲۰۱۴ تا مارس ۲۰۱۵ و بنا به درخواست مجمع عمومی سازمان ملل متحد و حمایت دفتر کاهش خطرپذیری این سازمان تدوین گردید.

چارچوب سندای جایگزین چارچوب هیوگو برای اقدام (Hyogo Framework for Action) ۲۰۰۵ - ۲۰۱۵ (HFA) می باشد: ایجاد تاب آوری ملل و جوامع در مقابل بلایا. HFA به منظور ایجاد انگیزه بیشتر به کار در سطح جهانی و تحت چارچوب بین‌المللی اقدام برای دهه بین‌المللی کاهش بلایای طبیعی ۱۹۸۹ و راهبرد یوکوهاما برای جهانی امن‌تر: دستورالعمل‌های پیشگیری، آمادگی و کاهش بلایای طبیعی که طرح عملیاتی آن در سال ۱۹۹۴ و راهبرد بین‌المللی کاهش بلایا در سال ۱۹۹۹ تدوین گردید.

چارچوب سندای بر سه عنصري تدوین شده که تداوم کار از سوی دولت‌ها و سایر ذی‌نفعان تحت چارچوب اقدام هیوگو را تضمین نماید و در عین حال شماری از نوآوری‌ها را که در حین مشاوره‌ها و مذاکرات مطرح می‌شوند، معرفی می‌نماید. بسیاری از کارشناسان، به دلیل تأکیدی که در چارچوب مذکور بر مدیریت ریسک بلایا - در برابر مدیریت بلایا - شده است، تغییرات چشمگیری را در آن شناسایی کرده‌اند که تعریف هفت هدف جهانی کاهش ریسک بلایا به عنوان یک پیامد قابل انتظار، تعیین هدف در راستای پیشگیری از ریسک‌های جدید، کاهش ریسک‌های موجود و تاب آوری و همچنین مجموعه‌ای از اصول راهنما، شامل مسئولیت اولیه دولت‌ها در پیشگیری و کاهش ریسک بلایا و تمام مؤسسات درگیر در سطح جامعه و دولت از آن جمله است. علاوه بر این، دامنه کاهش ریسک بلایا، به طور قابل توجهی بر تمامی مخاطرات طبیعی و انسان ساخت و مخاطرات و ریسک‌های محیطی، فن‌آورانه و زیست محیطی متمرکز شده است. چارچوب سندای، همچنین موارد زیر را در بر می‌گیرد:

نیاز برای بهبود فهم ریسک بلایا در تمامی ابعاد آن، ویژگی‌های مخاطرات و آسیب‌پذیری، تقویت کنترل ریسک بلایا شامل برنامه‌های ملی، کارکرد مدیریت ریسک بلایا، آمادگی برای بازسازی بهتر، شناخت ذی نفعان و نقش آن‌ها، بسیج سرمایه‌گذاری حساس به ریسک به منظور جلوگیری از وقوع ریسک‌های جدید، تاب‌آوری زیرساخت‌های بهداشتی و میراث فرهنگی، تقویت همکاری‌های بین‌المللی و مشارکت جهانی و سیاست‌ها و برنامه‌های اهداء کمک شامل حمایت‌های مالی و وام‌ها از سوی مؤسسات مالی بین‌المللی. همچنین برنامه جهانی و منطقه‌ای کاهش ریسک بلایا به عنوان سازوکارهایی برای انسجام در تمامی برنامه‌ها، نظارت‌ها و بررسی‌های دوره‌ای که برای حمایت از نهادهای نظارتی سازمان ملل متحد وجود دارند، به رسمیت شناخته شدند. UNISDR موظف به حمایت از اجرا، پیگیری و بازنگری چارچوب سندای گردیده است.

Tebken
4 Oct 2015

مارگارتا والستروم

نماینده ویژه دبیر کل سازمان ملل متحد

در کاهش ریسک بلایا